¶ Secundus liber alberti magni: ⁊ eſt de virtutibus lapidum quorumdam.

CUm iam dictum ſit de virtutibus herbaꝝ quarundam et de modo agendi. Nunc in preſenti capitulo dicendum eſt de lapidibus quibuſdam et eorum effectibus.

Et qualiter poſſent accipi mirabilium opera.

Magnes.
Obtalmius.
Oxix
Feripendamus.
Silonices
Topacion
Medo
Mephytes.
Abaſton.
Adamas
Agathes
Alectorius.
Eſmundus
Amatiſtus.
Berillus
Celonytes.
Corallus.
Criſtallus.
Criſolitus.
Elitropie.
Epiſtrites
Calcedonius
Celidonius.
Bagates.
Gena
Iſtmos
Labices
Criſolitus
Beratiden
Nicomai.
Quiriti
Rudianus.
Lipercol.
Urices.
Lazuli.
Smaragdus.
Iris.
Galeſia.
Galeriates
Draconites.
Echytes.
Terpiſtretes
Iacintus.
Orites.
Saphirus
Saunus

SI vis ſcire vtrū mulier tua ſit caſta. Accipe lapidem que Magnes vocatur. eſt autem ferruginei coloris et inuenitur in mari indico: et aliquando in partibus thetonie in illa prouincia que francia orientalis vocatur. Suppone ergo lapidē hunc capiti mulieris: et ſi caſta eſt ipſa maritum amplexabitur: ſi autem non: ſtatim cadet a lecto. Ad hoc autē ſi lapis iſte panaꝛ ſup carbones in quattuor angulis dom⁹. Dico tritis ⁊ ſuper carbones ſparſus dormiētes fugiēt edes ⁊ relinquent totum: ⁊ tūc poſſunt fu-

res reſpicere totum quod volunt.
¶ Si vis fieri inuiſibilis: accipe lapidē qui dicit̄. Ob talmius: ⁊ inolue ī folio lauri ⁊ dicit̄ lapis Obtalmicus cuius color nō noiatur: nā multorum colorum, et eſt hic talis virtutis ꝙ viſus circūſtātium excecat vel obortat. ⁊ ideo vocatur pronus latronū. Cōſtantius autē pugno clauſo reddebatur per eum inuiſibilis.
¶ Si vis īcitare triſticias timores ⁊ fantaſias terribiles atqꝫ lites. Accipe lapidē qui vocatur Onix: q̄ eſt nigri coloris ⁊ īuenitur melius genus eius repletū albis venis ⁊ venit de īdia in arabiam. ⁊ ſi collo vel digito ſuſpēdatur excitat ſtatiꝫ triſticias in homine ⁊ terrores: ⁊ etiā in ſōno excitat fantaſias terribiles ⁊ etiam lites. ⁊ hoc apud modernos ex; expertum.
¶ Si vis ꝯburere manus alicuius ſine igne adhuc: ⁊ fugare areticā. Accipe lapidem qui vocatur Feripēdan⁹ qui eſt flaui coloris: q̄ ſi ſuſpēdat̄ collo alicuius curat areticā ⁊ iterū ſi lapis iſte fortius ſtringat̄ ſtatī adurit manū: ⁊ ideo leuiter ⁊ ſuauiter vult palpari.
¶ Si vis accēdere animū alicuius ad gaudia: ⁊ ei⁹ īgeniū acuere. Accipe lapidē qui Silonites vocatur et naſcitur in gremio teſtudinis indicor eſſe variū dicit̄ albo rubeo: purpureoqꝫ colore. Alij dicūt hūc eē viridē ⁊ ī Perſie partibus inueniri. et dicunt etiam hunc creſcentē. luna creſcēte: ⁊ econuerſo. ⁊ addunt philoſophi antiqui quod ſi guſtetur cōfert preſentiā quorūdā futurorū. Si ſub lingua ponatur precipue prima luna vna hora tātuꝫ habet virtutem Ideo autē luna exiſtente decima habet hāc virtutē in prima hora vel decīma Modus auteꝫ ordinis ꝙ cū. eſt ſub lingua: ſi cogitet̄ de aliquo negotio vtrū debeat fieri an nō. Si fieri debe cordi tenaciter īfigit̄ ita ꝙ auelli nō poteſt. Si autem non cor ab ipſo reſilit. Feceſt

etiam philoſophi ꝙ curat puſicos ꝛ debiles.
¶ Si vis vt aq̄ bulliens ſtati exeat manu īmiſſa: ac=
cipe lapidem que Topation vocatur a topaſi inſula
vel quia auri ſimilitudinē protēdit: ꝛ ſunt due ſpēs.
Una eſt omnino ſimilis auro: ꝛ hec precioſior eſt. A=
lia ſpecies eſt crocea magis tēſibilis coloris ꝗ̄ ſit au
rum ꝛ hec eſt vtilior. Exptū aūt eſt in noſtro tempo=
re/ ꝙ ſi in aqua bulliēte mittatur deſiuere fecit ꝙ ſta=
tim manu imiſſa extrahitur. ꝛ hoc facit vnus de fra=
trib⁹ noſtris Pariſius. Ualet etiam contra emothoi
cam/ ꝛ ſtunaticam/ vel lunaticam paſſionem.
¶ Si vis excoriare cutem manuū tuarum vel alteri
us. Accipe lapidē qui vocatur medora medorū re=
gione: ꝛ ſunt due ſpecies: niger ꝛ viridis. Dicitur ab
antiquis philoſophis ꝛ modernis: ꝙ ſi lapis q̄ niger
eſt: frangat̃: ꝛ in aqua calida reſolutū fuerit: ꝛ aliq̄s
manus ſuas lauerit: ſtatim excoriabuntur: ꝛ ſi quis
ex ea biberit: peribit vomendo ſtati omni cura remo
ta ꝛ auxilio. Dicūt etiā philoſophi ꝙ valet cōtra po
dagrā/ ꝛ oculorum cecitatē: ꝛ ꝙ oculos leſos ꝛ debi
les ſanet. ¶ Si vis vt aliquis non ſentiat dolorem/
nec crucietur. Accipe lapidē qui dicitur Mephytes
a ciuitate q̄ dicitur Mephyz: ꝛ eſt hic lapis talis vir
tutis. vt dicit Aaron ꝛ hermes: ꝙ ſi terat̃ ꝛ aqua mi=
ſceatur: ꝛ detur potari illi qui deberet vri: vel aliq̄s
cruciatus pati: tm̄ īducit ille potus inſenſibilitatem.
ꝙ non ſentiat patiens penam/ neq; cruciatum.
¶ Si vis ignem ꝑpetuū inextinguibilē facere. Ac
cipe lapidē/ qui Abaſton dicit̃: ꝛ eſt coloris ferrei ꝗ̄
plurimū in Arabia reperitur. Si enim lapis ille accē
datur: nūꝗ̄ poterit extingui eo ꝙ habet naturā lanu
ginis: q̄ pluma ſalamandris vocatur cū modico hu=
miditi vnctuoſi piguis/ iſeparabilis ē ad ipſo: ꝛ id fa=

vet ignem accenſum in eo.
¶ Si vis deuincere hoſtes: accipe lapidē / qui nūcu
paꝛ Adamas: ⁊ eſt coloꝛis fulgētis duriſſim⁹: ita ꝙ
nō pōt frāgi: niſi ſanguīe hirci: ⁊ naſciꝛ in Arabia vꝉ
Cipꝛo. Et ſi ſiniſtro lateri alligetur: valet contra ho
ſtes / ⁊ inſaniam ⁊ indomitas beſtias ⁊ venenoſas / ⁊
feros hoīes: ⁊ contra iurgias / ⁊ rixas / ⁊ cōtra vene
na / ⁊ incurſus fantaſmatū: ⁊ ꝗdā vocāt eū Diaman
tē. ¶ Si vis cūcta ꝑicula euitare / ⁊ vincere cuncta
terrētia: ⁊ habere ꝟes cordis / accipe lapidē ꝗ agga
thes dꝛ. et eſt niger habens venas albas. Eſt ali⁹ e=
iuſdem ſpeciei ſimilis coloꝛi albo. Et tertium naſci=
tur: tertium genus in creta inſula habens venas ni=
gras. Et id facit vincere ꝑicula / ⁊ cōfert vires coꝛ=
dib⁹. ⁊ facit hoīez potētē / placētē / iocūdū / ⁊ iuuat
ꝯtra aduerſa. ¶ Si vis īpetrare aliquid ab aliquo /
accipe lapidē / qui Allectoꝛi⁹ diciꝛ: ⁊ eſt lapis gallina
cij / vel galli: ⁊ eſt albicans / vt Criſtallus: ⁊ extrahi=
tur de ventriculo galli / vel gallinacij poſtꝙ̄ fuerit
caſtratus vltra annum quartuz. Et quidā dicūt poſt
annū extrahiꝛ de gallo decrepito. Et ad quātitatez
fabe excitat vētrē / gratū reddit / ⁊ conſtantē: ⁊ ſub
līgua acceptū ſitim extinguit: ⁊ hoc vltimū tempoꝛe
noſtro expertum eſt / ⁊ ſubtiliter percepi.
¶ Si vis deuīcere beſtias: ⁊ omnia ſomnia īterpꝛe=
tari ⁊ de futuris pꝛophetiſare / accipe lapidem: qui
Eſmūdus dicitur / vel Aſmad⁹ / varij coloꝛis eſt: om
ne venenū extīguit: ⁊ facit vincere aduerſarios: ⁊ ꝓ=
phetiſationē dat: ⁊ interꝑtationē omniū ſomnioꝛuz
⁊ enigmata intelligere facit.
¶ Si vis habere bonum intellectum / ſenſibilis /
et non poſſe fieri ebꝛius / accipe lapidem / qui Ama=

tiſtus dicitur et eſt purpurei coloris: ⁊ melior naſcit̄ in india ⁊ valet contra ebrietatem et bonū inſcibili-bus confert intellectum.

¶ Si vis deuincere hoſtes et fugere lites Accipe la-pidem qui vocat̄ Berillus ⁊ eſt pallidi colous lucis tranſparentis vt limphe. Fert tecū ⁊ vinces oēs lites ⁊ hoſtes fugabis: reddetqꝫ inimicū mitē. In motibus efficacem reddit poteſtatem: ſicut dicit. Aaron. etiā dat bonum intellectum inſcibilibus.

¶ Si vis diuinare de futurꝫ. Accipe lapidē qui vo-catur Celonytes: ⁊ eſt purpurei variiqꝫ colous et in-uenit̄ i corpore teſtudinis Si q̊s aūt hunc lapidē ſub lingua geſtauerit diuinabit ⁊ p̄dicet futura. Uerūtn̄ non hꝫ virtutem niſi lucēs prima cū fuerit accenſa: ⁊ creſcens monoytes in vltima deſcendente. Sic vult aaron de virtutibus lapidum et herbarum.

¶ Si vis pacificare tempeſtates ⁊ flumina pertran-ſire. Accipe lapidē qui vocatur Corallus ⁊ ē rube⁹ aliuſqꝫ albus. Et expertū eſt ꝙ ſtatim reſtringit ſan-guinem ⁊ portatis pellit ſtultitiam: ⁊ perhibet ſapiē-tiam: ⁊ hoc a quibuſdam tp̄e noſtro expertum eſt: et valet contra tempeſtates et pericula fluuiorum.

¶ Si vis accēdere ignem Accipe criſtallū ⁊ pōe ſub iuxta circulū ſolis. i. cōtra ſolem ⁊ appone iuxta ali-quid combuſtile et ſtatim lucente ſole calido eliciet ignem: ⁊ ſi cum melle potatur lac dabit.

¶ Si vis acquirere ſapiāꝫ ⁊ fugere ſtulticiā. Accipe lapidem qui vocatur Criſolitus: ⁊ eſt lucide viridita-tis poſitus in auro pellit ſtulticiam ⁊ ſapiētiā cōfert.

¶ Si vis vt ſol appareat ſanguineus. Accipe lapi-dem qui elytropia dicitur et eſt viridis ſimilis quaſi Smaragdo: ⁊ ē reſp̄ſ⁹ ſanguineis guttis. Hāc elitro piā appellant nigromātici proprio nomine. gemme

babylõicū. ꝙ ſi vnguat̃ ſucco herbe eiuſdē noĩe. ⁊ in vas plenū aqua mittat̃ facit videre ſolem ſanguĩeuꝫ ſicut ſi videretur eclypſis. Cuiꝰ cauſa eſt ꝙ totam aquā ebulire facit ĩ nebulam que ĩſpiſſando aerem impedit ſolē videri niſi quaſi rubeū in ſpiſſo colore poſt modicū recedit illa nebula rorādo q̄ſi per guttas pluuie. Oportet aūt ad hoc vt hoc fiat ꝙ ſit quoddā carmen ſacrū cū q̇buſdā caracteribꝰ. ⁊ ſicut accepti ĩ principes ſi diuinādo quedā predicant ꝓpter qđ tēploꝝ pōtifices. iſto lapide maxime vtebant̃ in feſtis idolorū. Etiā geſtatū hoc reddit hominem bone fame ⁊ incolumē ⁊ longe vite. Dicit̃ aūt a philoſophis antiq̄s ꝙ vinctꝰ herba ſui noĩs vt prediſſimꝰ pollet ꝟtute et inuenitur pluries in ethiopia / cipro / et india.

¶ Si vis refrigerare aquā buliētē q̄ ſtat ſuꝑ ignem. Accipe lapidē q̄ epiſtretes đr q̇ in aqua appoſitꝰ oculo ſolis radios ſolis igneos emittit. ⁊ đr ab antiq̄s philoſophis ⁊ modernis ꝙ ſi ponat̃ in aqua buliēteꝫ ſtati ceſſabit ebulitio, ⁊ poſt modicū refrigeſcit. ⁊ eſt lapis rutilās ⁊ rubicūdꝰ. ¶ Si vis effugere illuſiões oēſq; fantaſias ⁊ oēs cauſas vicere. Accipe lapidē q̇ Calcedoniꝰ đr ⁊ ē pallidꝰ fuſcꝰ ⁊ aliquātulū obſcurus. ſi hic ꝑforat̃ ⁊ cū virtute lapidis q̇ ſinerip đr collo ſuſpendat̃ valet ꝯtra oēs fantaſticas illuſiões. Et facit vicerere oēs cās ꝯ aduerſarios ꝟtuteſq; corporis obſeruat: ⁊ hoc vltimū expertū ē moderno tp̄e.

¶ Si vis eſſe ḡtus ⁊ placēs accipe lapidē q̇ Celidoniꝰ đr. Et ex eo eſt niger ⁊ ruffus: et de vētre hyrūdinū extrahit̃. Ruffꝰ inuolutꝰ pāno lineo vel corio vitulino ſub ſiniſtra aſcella portatꝰ valet ꝯ inſaniā et antiquos morbos ⁊ lāguores ꝯtra litergericam paſſionē et ꝯtra epidimiā. Euax refert ꝙ iſte lapis hoĩem facit facundū ⁊ ḡtū; ⁊ placētē eū reddit. Niger autē

valet ꝯtra feras, ⁊ iras ⁊ ad finē īcepti ꝑducit negocij. Et ſi īuoluit᷑ in folijs celidonīe dicit᷑ obfuſcare viſum ⁊ debēt extrahi mēſe auguſti, ⁊ vt frequent᷑ duo in vna hyrundine inueniuntur lapides.

¶ Si vis eſſe victorioſus cōtra aduerſarios Accipe lapidē q̇ dr̄ Bagates, ⁊ ē diuerſi coloris, dicūt antiq̄ philoſophi fore expꝉtū ī alcide ꝑncipe q̄ q̄diu eū portauerit ſ̄p habuit victoriā, ⁊ ē lapis diuerſi coloꝝ ſic pellis capriole Si vis ꝑſcire futuꝝ aliqͦd accipe lapidē q̇ vocat᷑ Bena, q̄ ē ſicut dens a beſtia, ⁊ pōe ſub līgua tua, ⁊ ſicut aarō ⁊ ātiq̄ phī dicūt q̄diu ſic tenuerꝭ ſ̄p diuinādo ꝑdices fut᷑a nec aliq̄ mō errabis dīnādo.

¶ Si vis vt fiat veſtis icōbuſtibilis. accipe lapidē q̄ hiſtinos appellat᷑ q̇ vt dicit Iſidorus ſil'is ē croco et in ꝑtibus hiſpāie īuenit᷑, ⁊ iſte lapis ſtabilis ē ꝓpt᷑ vētoſitatē in iꝑo rare factā iuxta cades herculis ⁊ ſi de eo fiat veſtis nullo mō pōt vri, ſꝫ de igne nitet Et hui⁹ ſpeciei dicunt quidam carbunculum album.

¶ Si vis grāz habere ⁊ honorē accipe lapidē q̄ Tabrices vocat᷑, ⁊ ē ſil'is criſtallo. De hoc refert ātiqui phi vt euax ⁊ aarom ꝙ eloquentiam grām preſtat et honorem, ⁊ cum hoc dicit᷑ ꝙ curat omnem idropiſim

¶ Si vis fugare fātaſmata ⁊ ſtulticiā, accipe lapidē q̇ vocatur chryſolitus ⁊ ē idē in ꝟtute cū arſenico vt dicit aarō ⁊ euax ī libro de naturis herbaꝝ ⁊ lapiduꝫ In auro poſit⁹ ⁊ geſtat⁹ fugat ſtulticiā ⁊ fantaſmata ꝯpellit. Sapiētiā ꝯferre ꝑhibēt᷑ ⁊ valet ꝯtra timoreꝫ

¶ Si vis iudicare opiones ⁊ cogitatiōes alioꝝ, accipe lapidē q̇ vocat᷑ gratides ⁊ ē nigri coloris ⁊ teneat᷑ in ore, facit etiā geſtātē hilarē ⁊ gratioſū apd̾ oēs

¶ Si vis habere victoriā ⁊ amiciciā, accipe lapidē q̄ vocat᷑ nichomai, ⁊ eſt idē qd̾ alabauſtrum ⁊ eſt de genere marmorum et eſt albus nitens. Et de hoc fiunt

vnguenta ad ſepulchra mortuorum.
¶ Si vis vt hō dormiendo tibi dicat que fecit. Acci
pe lapidē qui vocatur quirim. ⁊ inuenitur lapis iſte
in nido vpupe: et eſt lapis iſte lapis proditorum.
¶ Si volueris aliquid ab aliquo impetrare. Accipe
tecum lapidē qui vocatͬ radianus ⁊ ē niger trāſlucēs
q̄ cū capite gallorꝝ datͬ cōcedere formicis īuenitͬ poſt
tpa multa ī capite galli ⁊ eſt idē qḋ lapis tōatides.
¶ Si vis facere ꝙ canes nec venatores poſſūt noce
re alicui aīali quod venatͬ. Pone corā ipſo lapidē q̄
vocatur Iuperus ⁊ statī id ad lapidē curret. Hic eſt
lapis inuenitur in lybia: ⁊ oēs beſtie currūt ad iſtum
lapidem tanq̄ȝ ad ſuum defenſorem. Prohibet enim
ne canes vel venatores nocent eis.
¶ Si vis cōburere manꝰ alicuius ſine igne, accipe la
pidē q̄ vocatͬ vnces que ꝑ̄us diximus pͥncipe apū. qḋ
eſt ignis ⁊ ē vt ignis. Hūc lapidē ſi q̇s ſtrīgit fortiter
ſtatī adurit manū velut ꝯburatͬ igne matͥali qḋ ē mi-
rabile. ¶ Si vis curare melācoliā vͭ q̄rtanā ī aliquo
accipe lapidē q̄ dͬ lapis lazuli. ſimilatͬ eīn colori cele
ſti ⁊ ſunt intus corpuſcula aurea ⁊ eſt certum ſcī ex ꝑ
tum ꝙ curat melancoliam ⁊ quartanam.
¶ Si vis acuere alicuius ingeniū vel opes augere
ſuas ⁊ etiā futͣ ꝑ̄dicere accipe lapidē Smaragdꝰ
dicitur ⁊ ē mūdiſſimus trāſlucēs: ⁊ planus vel flauꝰ
eſt melior ⁊ trāſfertur de nidis grifonū ⁊ cōfortat et
ꝯſeruat. Et geſtatur facit hoīem bn̄ ītelligere, ⁊ me-
moriā bonā ꝯfert. Auget opes deferētis. Et ſi quis
ſub lingua ſua cum tenuerit ſtatim propheti ſabit.
¶ Si vis facere irim apparere, accipe lapidē q̄ vocatͬ
iris: ⁊ ē albus admodū criſtali quadratꝰ: ſeu cornua
habēs. ſi iſte lapis ponatͬ in radio ſolis ſtatim reſle-
ctēdo facit apparere irim in pariete vel muro.

¶ Si vis lapidē vnū q̄ nūq̄ caleſiat accipe lapidē q̄ dr̄ gallaſia. ⁊ eſt habēs grādinis figurā ⁊ colorē: ⁊ du ricīe hʒ adamātis Si lapis iſte ī igne pōit̄ fortiſſimo nunq̄ caleſiet ⁊ ē cauſa q̄r hʒ porros ita conſtrictos q̄ calor igredi nō p̄t corp⁹ lapidis. Dicit etiā Aarō ⁊ Euax q̄ lapis iſte geſtutus mitigat iram. luxuriā et cereras calidas pationes.
¶ Si vis ſcire vtrū vxor iaceat cū aliquo alio marito. Accipe galerites lapidē ſic appellatuʒ. q̄ ē idē cū catabre: ⁊ īuenitur ī Lybia et britānia eſtq̄ duplicis coloris ſcʒ nigri et crocei ⁊ īuenitur glaucus tēdens ad palliditatē. Curat idropiſim et fluētes dentes cōfirmat et dicit Auicenna. q̄ iſte lapis teratur et lauetur ſiue lauandus detur alicui mulieri ſi virgo nō ſit ſtatim vrinabit. ſi virgo eſt non.
¶ Si vis hoſtes ac inimicos deuīcere Accipe lapidē q̄ dr̄ Draconites a capite draconis. Et ſi de viuo lapis extrahat̄. valet contra omīa venena. Et ferens eum in ſiniſtro brachio omnes hoſtes deuincit.
¶ Si vis amorē generare īter aliquos duos Accipe lapidē q̄ echites dr̄ ⁊ a q̄duſdā dr̄ aqleus q̄r aquile in nidis ſuis hos collocant purpurei coloris eſt. ⁊ inuenitur iuxta littora oceani. et aliq̄n in perſia. ⁊ ī ſe ſemper cōtinet alium lapidē qui in ipo ſonat q̄n mouet̄. Fertur ab āti q̄s philoſophis q̄ hic lapis ſiniſtro brachio ſuſpēſ⁹ cōciliat amorē īter virum et vxorē. Cōfert pregnātibus aborſū impedit. periculuʒ perterritionis mitigat et caducis dicit̄ valere. Et ſicut dicūt chaldei ſi in cibo ſit venenū ⁊ lapis predictus ponat̄ in eo prohibʒ ne poſſit deglutiri cibus ille. ⁊ ſubſtrahat̄ ſtatim deglutitur. Et hoc vltimū a quodā ſi fratrum noſtrorum ſenſibiliter examinari vidi.
¶ Si vis reddere hoīem tutū, Accipe lapidē q̄ Ter

piſtrices nūcupat̄: in mari generat̄ rutilās ē rubicun
dus. Et dꝛ ī libꝛo Alchoꝛath ꝙ ſi añ coꝛ geſtat̄ hoīez
reddit tutū ⁊ oēs cōperit ſeditōes. Dr̄ etiā cōpeſce-
re locuſtas volucres nebulas: grādies: ac ptātē q̄ fru
ctib⁹ terre. Et eſt exptū a modernis phis: ⁊ a qbuſdā
fratrū ſtoꝝ: ꝙ oppoſit⁹ radios ſolis radios igneos
emittit. Itē ꝙ ſi lapis iſte ī aquam bulientē ponatur
ſtatim ceſſabit bulitio: ſi poſt modicū refrigeſcet.
¶ Si vis vt pegrini pgāt̄ tuti. accipe lapidē q̄ Iaci
tus vocat̄ mltoꝝ eſt coloꝝ. Viridis aūt ē melioꝛ: ⁊ ha
bet venas rubeas: ⁊ vult ī argēto collocari: ⁊ ī lectu-
ris qbuſdā dꝛ ꝙ ei⁹ ſūt duo gñā: aquatic⁹ ⁊ ſaphirin⁹
Aq̄tic⁹ flau⁹ ē ⁊ albeſcēs. Saphirin⁹ āt flau⁹ ꝑ lucēs
valde nihil habens aquoſitatis ⁊ hic eſt melioꝛ ⁊ de
hoc ſcribit̄ in lecturis phōꝝ. qd̄ digito vel collo ge-
ſtatus reddit peregrinos totos ⁊ gratos hoſpitibus
Et ſummum ꝓuocat propter ſuam frigiditatem et
hoc pꝛopꝛie habet ſaphyꝛinus.
¶ Si vis ſeruari a diuerſis caſibus ⁊ peſtiferis moꝛ-
ſibus Accipe lapidē q̄ Orithes vocat̄ cui⁹ tres ſunt
ſpecies vna nigra: alia viridis: tertia cui⁹ altera ps ē
aſpera altera plana: ⁊ coloꝛ ei⁹ q̄ſi ferri lamina eſt ſꝫ
viridis hꝫ maculas albas. Hic lapis geſtatur pꝛeſer
uat a diuerſis caſibus et periculis moꝛtis.
Si vis ꝯſiliari pacē accipe lapidē q̄ vocatur Saphy
rus: q̄ vēit ab oꝛiēte in Indiā ⁊ flauus ē melioꝛ q̄ nō
eſt tam lucidus pacē creat ⁊ ꝯcoꝛdiā. purū ⁊ deuotū
ad deū animum efficit animū confert in bonis. ⁊ ho-
minem refrigeſcit interioꝛi ardoꝛe.
¶ Si vis curare ꝟginē. Accipe lapidē q̄ Saun⁹ vo
cat̄ a Sauna iſula mētē deferētis ꝯſolidat alligat⁹
manu parturiētis: ipedit ꝑtū et ipm ꝯtinet in vētre.
Idcirco ꝓhibet̄ in re tali ne lapis iſte mulierē tāgat

¶ In libro mineraliũ i aarõ ꝛ euax mlta ſilia ꝛ alia iuenies. ¶ Modus aũt agẽdi i his in hoc cõſiſtit. vt ꝑ effectu bono deferens ſit mundus ab omni corporis pollutione. ¶ Explicit.

Videtur dicere Iſidorus Lycanẽ hr̃e in capite lapidẽ nobiliſſime ꝟtutis: ꝛ ẽ albi coloris quẽ ꝗ tritũ dederit bibere ſtrãguriosis ꝑfecte ſoluit vrinã ꝛ breuit̃ ſanat. Itẽ ſoluit q̃rtanã itẽ tollit albuginez oculoꝝ. itẽ ſi mulier ꝑgnãs eũ portauerit ſup ſe non amittet fetuz. item valet piſicis caro piſaꝝ cocta et comeſta itẽ puluis ipſaꝝ vaſtarum cũ corticibus cõfert ficubus ꝛ cũ aliq̃bus granis piperis. ſ. ficubus ꝛ cõdilomatibus que naſcũtur in ano. ſimiliter ipẽ crude cũ corticibꝰ piſtate rũpunt apoſtremata matura.

¶ Liber tertius Alberti magni. ꝛ de virtutibus animalium quorundam.

Cum ſupius dictũ ſit ꝺ quibuſdã effectibus cauſatis virtute lapidũ quorũdam. ꝛ de eoꝝ mirabilis efficacia ſine opatione. Nunc dicendũ eſt in iſto capitulo de quibuſdam effectibꝰ cauſatis a quibuſdam animalibus.

Aquila	Experiolus	Pellicanus
Caſſo	Leo	Coruus
Bubo	Foca	Miluus
Hircus	Anguilla	Turtur
Camelus	Muſtella	Talpe
Lepus	Uppupa	Merula

¶ Aquila auis ſatis nota ẽ chaldeis ꝛ vocat̃ ꝺi ꝛ a grecis. Rumbicus Refert aaron et euax ꝙ mirabilẽ hꝫ naturã ſiue ꝟtutẽ. qꝛ ſi eiꝰ cerebrũ puluerizet̃ ꝛ cũ ſucco cicute miſceat̃ ex hoc comedẽtes ſtati ſe capiãt ꝑ capillos. nec ſe dimittẽt donec acceptũ portauerit Huiꝰ aũt effectꝰ rõ ẽ qꝛ cerebrũ illꝺ calidiſſimũ: ẽ ita